

B9-0384/2022 }
B9-0391/2022 }
B9-0393/2022 }
B9-0403/2022 }
B9-0404/2022 }
B9-0405/2022 } RC1

13.9.2022

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) és (4) bekezdése alapján

amely a következő állásfoglalási indítványok helyébe lép:

B9-0384/2022 (The Left)

B9-0391/2022 (S&D)

B9-0393/2022 (Verts/ALE)

B9-0403/2022 (PPE)

B9-0404/2022 (ECR)

B9-0405/2022 (Renew)

az aszály, a tűzvészek és más szélsőséges időjárási jelenségek
következményeiről: az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló uniós
erőfeszítések fokozása
(2022/2829(RSP))

Herbert Dorfmann, Lídia Pereira

a PPE képviselőcsoport nevében

Tiemo Wölken, Clara Aguilera

RC\1263084HU.docx

PE733.863v01-00 }
PE734.575v01-00 }
PE734.577v01-00 }
PE734.587v01-00 }
PE734.588v01-00 }
PE734.589v01-00 } RC1

az S&D képviselőcsoport nevében
Irène Tolleret, María Soraya Rodríguez Ramos
a Renew képviselőcsoport nevében
Benoît Biteau
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében
Pietro Fiocchi
az ECR képviselőcsoport nevében
Marisa Matias
a Baloldal képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az aszály, a tűzvészek és más szélsőséges időjárási jelenségek következményeiről: az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló uniós erőfeszítések fokozása (2022/2829(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640), és az erről szóló 2020. január 15-i európai parlamenti állásfoglalásra²,
- tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2021/1119 rendeletre (európai klímarendelet)³,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380), és az erről szóló, 2021. június 9-i európai parlamenti állásfoglalásra⁴,
- tekintettel „A termelőtől a fogyasztóig stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért” című bizottsági közleményre (COM(2020)0381), és az erről szóló, 2021. október 20-i európai parlamenti állásfoglalásra⁵,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezményére (UNFCCC) és különösen az arról 2015-ben kötött, 2016. november 4-én hatályba lépett Párizsi Megállapodásra,
- tekintettel az ENSZ katasztrófakockázat-csökkentési osztályának (UNDRR) „Global Assessment Report on Disaster Risk Reduction (GAR)” (Katasztrófakockázat-csökkentésre vonatkozó globális vizsgálati jelentés) című, a 2021-es aszályról szóló különjelentésére,
- tekintettel az ENSZ 2015-ben elfogadott fenntartható fejlődési céljaira, és különösen a 15. számú célra,

---

¹ HL C 232., 2021.6.16., 28. o.

² HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

³ HL L 243., 2021.7.9., 1. o.

⁴ HL C 67., 2022.2.8., 25. o.

⁵ HL C 184., 2022.5.5., 2. o.

- tekintettel az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezményre (UNCCD),
- tekintettel a vizes élőhelyekről szóló Ramsari Egyezmény titkársága által közzétett Global Wetland Outlook 2021. évi különkiadására,
- tekintettel a Bizottság Közös Kutatóközpontjának „Az aszály Európában – 2022. augusztus” című jelentésére,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia ” című, 2021. július 16-i bizottsági közleményre (COM(2020)0572),
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
- tekintettel a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platformnak a biológiai sokféleségről és ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló, 2019. májusi globális értékelő jelentésére,
- tekintettel az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó uniós talajvédelmi stratégia – Az egészséges talaj előnyeinek kihasználása az emberek, az élelmiszerek, a természet és az éghajlat szempontjából” című, 2021. november 17-i bizottsági közleményre (COM(2021)0699), és a talajvédelemről szóló, 2021. április 28-i európai parlamenti állásfoglalásra⁷,
- tekintettel a Vízkészletek Európai Chartájára,
- tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Kormányközi Testületének (IPCC) az „Éghajlatváltozás 2022: Hatások, alkalmazkodás és sebezhetőség” című jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének 2010. július 28-i 64/292. sz. határozatára, amely a vízhez és a megfelelő higiéniai létesítményekhez való hozzáférést emberi jogként ismeri el,
- tekintettel a „Right2Water” európai polgári kezdeményezés nyomon követéséről szóló, 2015. szeptember 8-i állásfoglalására⁸,
- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) „Water and agriculture: towards sustainable solutions” (Víz és mezőgazdaság: fenntartható megoldások felé) című 17/2020. számú jelentésére,

⁶ HL C 445., 2021.10.29., 156. o.

⁷ HL C 506., 2021.12.15., 38. o.

⁸ HL C 316., 2017.9.22., 99. o.

- tekintettel a Világ Erőforrásai Intézet „Achieving Abundance: Understanding the Cost of a Sustainable Water Future” (A bőség elérése: A fenntartható vízzel kapcsolatos jövő költségeinek megértése) című 2020. január 21-i jelentésére,
  - tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Water resources across Europe – confronting water stress: an updated assessment” (Vízkészletek Európában: szembenézés a vízhiánnyal –aktualizált értékelés) című 2021. október 14-i jelentésére,
  - tekintettel a víz-keretirányelv, a felszín alatti vizekről szóló irányelv, a környezetminőségi előírásokról szóló irányelv és az árvízvédelmi irányelv 2019. évi Bizottság általi célravezetőségi vizsgálatára (SWD(2019)0439),
  - tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) értékelő jelentéseire és különjelentéseire,
  - tekintettel „Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia” című, 2021. február 24-i bizottsági közleményre (COM(2021)0082),
  - tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁹ (közös rendelkezésekről szóló rendelet),
  - tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹⁰,
  - tekintettel az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2002/2002/EK tanácsi rendeletre¹¹ (EUSZA),
  - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel az európai aszálymegfigyelő központ szerint 2022 augusztusában a kontinens 64%-ára aszályfigyelmeztetés (17%-ára pedig aszályriasztás) volt érvényben; mivel az előzetes adatok szerint a jelenlegi aszály a legsúlyosabb az elmúlt legalább 500 év során; mivel 2022-ben az európai átlaghőmérséklet mind augusztusban, mind a júniusi–augusztusi időszakban a legmagasabb volt, amit valaha feljegyeztek¹²; mivel az előrejelzések szerint az elkövetkező hónapokban Európa nagy részén a szokásosnál szárazabb időjárási körülmények maradnak fenn, és mivel a hőhullámok és az aszály

⁹ HL L 231., 2021.6.30, 159. o.

¹⁰ HL L 231., 2021.6.30, 60. o.

¹¹ HL L 311., 2002.11.14, 3. o.

¹² Copernicus Climate Change Service, ‘[Surface air temperature for August 2022](#)’.

kölcsönösen erősítik egymást;

- B. mivel az IPCC szerint egyértelmű, hogy az éghajlati válság gyakoribbá és hevesebbé teszi az olyan szélsőséges időjárási eseményeket, mint az árvizek, a viharok és a hóhullámok, ami azt jelenti, hogy az egyre hevesebbé váló viharok egyre nagyobb mennyiségű csapadékot hoznak, a hóhullámok egyre forróbbak, az aszályok pedig egyre hosszabbak és súlyosabbak;
- C. mivel az éghajlati válság már most drámai hatással van az ökoszisztémákra, a népekre és az emberek megélhetésére; mivel az IPCC szerint az európai kontinens gyorsabban melegszik, mint a világ más részei: 2019-ben az iparosodás előtti időszakhoz képest a hőmérséklet 2 C-kal emelkedett, míg a globális átlaghőmérséklet-emelkedés 1,1 C; mivel az ideai rekordméretű szárazság a legutóbbi a szélsőséges éghajlati jelenségek sorában, amelyek mennyiségüket és intenzitásukat tekintve az új normává válnak; mivel a vízkörforgás az éghajlatváltozással fokozódik, gyakoribbak és intenzívebbek lesznek az aszályok, a viharok és az árvizek;
- D. mivel a gazdaságra, a környezetre, a jólétre és az egészségre gyakorolt rövid, közép- és hosszú távú hatások csökkentése és ellenőrzés alatt tartása érdekében valamennyi ágazatban sürgős fellépésre van szükség az éghajlatváltozás mérséklése érdekében az üvegházhatásúgáz-kibocsátás rendelkezésre álló legjobb tudományos eredményekkel összhangban történő csökkentése révén, az alkalmazkodásra és a rezilienciára irányuló intézkedések jelentős fokozásával együtt;
- E. mivel a Világ Erőforrásai Intézet megállapította, hogy hat uniós ország (Ciprus, Belgium, Görögország, Spanyolország, Portugália és Olaszország) nagyfokú vízhiánnyal küzd, és előrejelzései szerint a megújuló víz globális ellátása és a kereslete között 2030-ra 56%-os szakadék nyílik¹³; mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség becslése szerint a vízhiány már Európa területének 20%-át és lakosságának 30%-át érinti, és az európai aszályok költsége évi 2–9 milliárd euróra tehető¹⁴;
- F. mivel az éghajlatváltozás megváltoztatta az európai szél- és időjárási viszonyokat, és így a magasnyomású rendszerek tartósan fennmaradnak, ami hosszú, csapadékszegény vagy csapadékmentes időszakokhoz vezet, ez pedig a növénytermesztési időszakok szárazabbá válását eredményezi; mivel a talajnedvesség hozzájárul a talajvíz feltöltődéséhez, a talaj szerkezetéhez és élővilágához, a talajhőmérsékletéhez, a vízhiány pedig többek között talajerózióhoz és alacsonyabb terméshozamhoz vezet; mivel a talajnedvesség-anomáliák Európa nagy részén a csapadékhiány és az elmúlt hónapokban bekövetkezett hóhullámok miatt 2022 júniusához képest továbbra is jelentősen negatívak maradnak;
- G. mivel az EU-ban a szemes kukoricára, a szójababra és a napraforgóra vonatkozó

¹³ Világ Erőforrásai Intézet „Achieving Abundance: Understanding the Cost of a Sustainable Water Future” (A bőség elérése: A fenntartható vízzel kapcsolatos jövő költségeinek megértése), 2020. január 21.

¹⁴ Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Water resources across Europe – confronting water stress: an updated assessment” (Vízkezeltek Európában: szembenézés a vízhiánnyal –aktualizált értékelés), 2021. október 14.

terméshozam-előrejelzések a leginkább érintettek, az elmúlt öt év átlagához képest -16%-os, -15%-os, illetve -12%-os csökkenést becsülve; mivel más növénykultúrák, különösen a takarmánynövények valószínűleg nagymértékben érintettek lesznek; mivel az aszályok és hóhullámok mezőgazdasági termelésre gyakorolt hatásainak súlyossága az elmúlt 50 évben nagyjából megháromszorozódott¹⁵; mivel ezek az alacsonyabb termelési szintek különösen aggasztóak, tekintettel a folyamatban lévő ukrajnai konfliktusnak az élelmiszer- és takarmány piacra gyakorolt következményeire;

- H. mivel a fenntarthatatlan mezőgazdasági gyakorlatok, az erdőirtás és az intenzív urbanizáció fokozzák a természeti katasztrófák bekövetkezésének kockázatát és azok súlyosságát;
- I. mivel a legutóbbi Elsivatagosodási világtalasz szerint a Föld szárazföldi területeinek több mint 75%-a már most is degradálódott, és 2050-re több mint 90%-a degradálódhat; mivel uniós szinten az elsivatagosodás a terület 8%-át érinti, főként Dél-, Kelet- és Közép-Európában, 14 millió hektárt érintve; mivel 13 tagállam nyilvánította magát az UNCCD meghatározása szerinti sivatagosodással érintettnek; mivel az elsivatagosodás hátterében többek között a talajerózió, a túllegettetés és a növénytakaró, különösen a fák elvesztése, a szikesedés, a talaj szerves anyagának és élővilágának elvesztése, valamint a biológiai sokféleség csökkenése áll; mivel 2015-ben az EU és a tagállamok kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2030-ra megvalósítsák a talajromlás semlegességét az EU-ban;
- J. mivel a víz-keretirányelv¹⁶ 4. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy „a tagállamok védik, javítják, és helyreállítják az összes felszín alatti víztestet, és biztosítják az egyensúlyt a felszín alatti víz kitermelése és utánpótlódása között, azzal a céllal, hogy elérjék a felszín alatti vizek jó állapotát, legkésőbb az ezen irányelv hatálybalépését követő 15 évvel”; mivel 22 évvel később a megfigyelt tavaknak, torkolatoknak, folyóknak és parti vizeknek csak 40%-a felel meg a víz-keretirányelv által előírt „jó” vagy „nagyon jó” ökológiai állapotnak; mivel a víz-keretirányelv szerinti célravezetőségi vizsgálat kimutatta, hogy a víztestek közel 50%-ára vonatkozik mentesség, ami nem kielégítő; mivel a múltban alkalmazott, nem megfelelő gazdálkodási gyakorlatok és intézkedések – például a folyók szabályozása, illetve a folyómedrek betonozása, az intenzív földhasználat, valamint a tavak és vizes élőhelyek kiszáritása – rendkívül káros következménnyel jártak a talaj vízmegtartó képességére nézve;
- K. mivel a víz a táplálékhálózat alapvető eleme; mivel jó minőségű és megfelelő mennyiségben rendelkezésre álló felszín alatti és felszíni vizekre van szükség egy tisztességes, egészséges, környezetbarát és fenntartható élelmiszerrendszer megvalósítása érdekében, a „termelőtől a fogyasztóig” elnevezésű stratégiában

¹⁵ Mekonen, Zelalem A. és mások: „Wildfire gravees high-latitude soil losses from climate warming” (Az erdőtüzek súlyosbítják az éghajlati felmelegedés okozta talajszénvesztést a magas szélességi körökben), Environment Research Letters, 17. kötet, 9. szám, 2022. szeptember.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

leírtaknak megfelelően; mivel a tiszta és elegendő mennyiségű víz elengedhetetlen összetevője egy valódi körforgásos gazdaság létrehozásának és kiteljesítésének az EU-ban; mivel a közös agrárpolitika (KAP) stratégiai tervekről szóló rendelet¹⁷ célul tűzi ki „a fenntartható fejlődés és a természeti erőforrásokkal – például a vízzel, a talajjal és a levegővel – való hatékony gazdálkodás [támogatásának elősegítését] többek között a vegyi anyagoktól való függés csökkentésével”;

- L. mivel a mezőgazdaság a víz rendelkezésre állásától függ; mivel az öntözés segít megvédeni a mezőgazdasági termelőket az éghajlat változékonyságától és növelni a terméshozamot, ugyanakkor jelentős nyomást gyakorol a vízkészletekre is; mivel 2016-ban az EU mezőgazdasági területeinek csupán 6%-át¹⁸ öntözték, de az EU teljes vízkivételének 24%-át tették ki; mivel az Európai Számvevőszék fenntartható mezőgazdasági vízhasználatról szóló különjelentése szerint a KAP végrehajtása nem igazodik következetesen az uniós vízpolitikához, és ha ezen nem sikerül javítani, bekövetkezhet a vízkészletekre nehezedő nyomás növekedése;
- M. mivel a 2023-ban hatályba lépő új KAP korlátozza az öntözött felületek bővítésére irányuló beruházásokat azokon a területeken, ahol a víztestek állapota a „jónál rosszabb”;
- N. mivel a nyílt vizekből és a felszín alatti vizekből ivási, ipari és mezőgazdasági célokra történő vízkivétel a nagyon magas hőmérséklettel és a csapadékhiánnyal párosulva a szennyezőanyag- és tápanyagkoncentráció növekedését, és ezáltal a mérgező algavirágzások és kórokozók jelenlétét jelenti, amint azt az európai folyórendszerekben, torkolatokban és víztestekben megfigyelték, ami az édesvíz kimerüléséhez és a halak tömeges pusztulásához, a halászat összeomlásához és a megélhetés elvesztéséhez vezet; mivel a magas vízhőmérséklet az oxigéntartalmat is csökkenti, ami drámai hatással van a halakra; mivel a folyók vízhozama csökkent, és a kotrások során az üledékben felhalmozódott koncentrált toxinok szabadulnak fel, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a folyásirányban lévő vízi élővilágra és a halászatra;
- O. mivel a vízgyűjtő területek 60%-a transznacionális régiókban található, ami elengedhetlenné teszi a határokon átnyúló hatékony együttműködést; mivel 20 európai ország vízkészletei több mint 10%-a kapcsán más országoktól függ, öt ország vízkészletei több mint 75%-ban külföldről érkező folyókból származnak¹⁹; mivel a

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o.).

¹⁸ Az Európai Számvevőszék 20/2021. sz. különjelentése: „Fenntartható vízhasználat a mezőgazdaságban: a közös agrárpolitika támogatásai inkább a nagyobb mértékű, mintsem a hatékonyabb vízhasználatot mozdítják elő”, 2021

¹⁹ Baranyai, G., ‘[Transboundary water governance in the European Union: the \(unresolved\) allocation question](#)’, Official Journal of the World Water Council, 21. köt., 3. sz., 2019.

települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelv²⁰ nem teljesítése a határ menti régiókban a határokon átnyúló víztestek romlását eredményezi, ami ellehetetleníti a víz-keretirányelv céljainak elérését a fogadó tagállamban; mivel bár a vízügyi keretirányelv megemlíti a „vonatkozó ökorégiókat”, a gyakorlatban a vízügyi együttműködés gyenge; mivel az erőforrások szűkössége miatt a közös medencék hidropolitikai összetettsége várhatóan növekedni fog;

- P. mivel az egy főre jutó megújuló vízkészletek az elmúlt 60 évben 17%-kal csökkentek az Európai Unióban; mivel több uniós országban az elmúlt hónapokban az aszály miatt be kellett osztani az ivóvizet, és például közösségeknek teherautókkal szállított ivóvízre kell támaszkodniuk; mivel a vízszivárgás az Unióban a teljes vízfogyasztás 24%-át teszi ki;
- Q. mivel az Európában rendelkezésre álló víz 20–40%-a megy veszendőbe, többek között a vízelosztó rendszer szivárgásai, a nem kellő számban telepített víztakarékos technológiák, a túlzott és szükségtelen öntözési tevékenység és a csepegő csapok miatt;
- R. mivel a folyók éves vízhozama Dél- és Délkelet-Európában csökken, Észak- és Északkelet-Európában pedig nő; mivel a vízenergia-termelés és az erőművek hűtőrendszerei súlyosan érintettek; mivel az Adaptive Management of Barriers in European Rivers (AMBER) elnevezésű projekt kimutatta, hogy az európai folyókban több mint egymillió gát található, és hogy a kis struktúrák több mint 85%-a rossz állapotban van vagy működésképtelen; mivel minden gát hatással van a folyók egészségére és a vízkörforgásra, megváltoztatva a folyó természetes áramlását és akadályozva a halak vándorlási útvonalait;
- S. mivel a vízszint és a vízmennyiség csökkenése súlyos következményekkel járt a fosszilis, nukleáris és vízenergia-alapú energiaágazatokban, valamint a hűtőrendszerekben; mivel az idei nyári aszályok súlyosbították az Európában tapasztalható súlyos energiapiaci feszültséget; mivel a későbbi hatások tovább befolyásolhatják a hőhullámok által már érintett vízi ökoszisztémákat;
- T. mivel számos turisztikai tevékenység függ a folyóktól; mivel a vízhiány jelenleg az EU területének 17%-át érinti, és a helyzet különösen aggasztó a mediterrán térségben, ahol a lakosság mintegy 50%-a nyáron állandó vízhiányban él, és számos turisztikai célpontnak fel kellett függesztenie tevékenységét az aszály miatt;
- U. mivel a csapadékhiány és az öntözési célú nagyarányú vízkivétel befolyásolta a folyami közlekedést, és nehézségeket okozott a nehézsúlyú-ellátásban, különösen a Rajna-völgyben, ami számos ágazatra negatív hatással volt; mivel a főbb európai vízi utak, különösen a Rajna, a Duna és a Pó vízszintje rendkívül alacsony szintre süllyedt, ami hatással van a mezőgazdaságra, az ivóvízre, az ökoszisztémákra és a kereskedelemre;
- V. mivel az erdők egyre inkább ki vannak téve az éghajlatváltozás hatásainak, különösen

²⁰ A Tanács 91/271/EGK irányelve (1991. május 21.) a települési szennyvíz kezeléséről (HL L 135., 1991.5.30., 40. o.).

az erdőtüzek növekvő mértéke miatt; mivel az évek óta tartó szárazság és a természetes pusztulás ideális feltételeket teremtett az erdőtüzek terjedéséhez; mivel Európában drámai méretű erdőtüzek pusztítanak;

- W. mivel a 2011 és 2021 közötti 10 évben több mint 5 millió hektár erdő égett le, elsősorban az aszályok miatt; mivel csak 2022. június 4. és szeptember 3. között több mint 500 000 hektárnyi terület égett le²¹ erdőtüzek következtében, és az EU erdőtüzek elleni küzdelemhez szükséges kapacitása a végsőig ki van merülve; mivel az Unió egész területén az erdőtüzek értékes területeket, például természetvédelmi parkokat és UNESCO geoparkokat pusztítottak el, ami a biológiai sokféleség, a termények és a legelők elvesztését eredményezte;
- X. mivel az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó aszályok és hőhullámok megnehezítették a tűzvészek elleni küzdelmet, mivel az említett körülmények megkönnyítik a tüzek gyors terjedését és súlyosbodását; mivel az éghajlatváltozás növelni fogja az erdőtüzek gyakoriságát és lehetséges pusztító hatását, és Európában az erdőtüzek időszaka valószínűleg az év korábbi részében kezdődik és később ér véget; mivel ezeket a példa nélküli változásokat figyelembe kell venni a tagállamok tűzvédelmi gyakorlatában;
- Y. mivel a stabil, vegyes, többféle életkorú, többféle fajból álló, biológiai sokféleséget mutató, folyamatos borítású erdők számos járulékos előnnyel járnak, különösen az aszály és a hőhatás mérséklése terén; mivel az agrárerdészeti rendszerek és az agrár-ökoszisztémákba integrált fák is számos előnnyel járnak, például a termelékenység és az ellenálló képesség javítása révén;
- Z. mivel a hőhullámok és aszályok káros hatással vannak a mezőgazdasági termelők jövedelmére, ami a gazdaságok elhagyásához vezethet; mivel továbbá a gazdaságok elhagyása olyan feltételeket teremthet, amelyek kedveznek az erdőtüzek kitörésének;
- AA. mivel az ENSZ becslései szerint 1970 óta világszerte a vizes élőhelyek 35%-a tűnt el, az erdőknél háromszor gyorsabban, annak ellenére, hogy számos előnnyel járnak; mivel a part menti vizes élőhelyek, például a mangroveerdők akár 55-ször gyorsabban kötik meg a szén-dioxidot, mint a trópusi esőerdők; mivel a föld felszínének csupán 3%-át borító tőzeglápok csak nedves állapotban képesek az összes szárazföldi szén-dioxid 30%-át tárolni, és az árvizek és aszályok megelőzése érdekében a felesleges vizet elnyelni; mivel a Bizottság szerint az EU-ban a 100 évvel ezelőtti uniós vizes élőhelyek mintegy kétharmada eltűnt;
- AB. mivel az ENSZ Közgyűlése 2010. július 28-án emberi jogként ismerte el a vízhez és a megfelelő és elérhető higiéniai létesítményekhez való jogot; mivel a tiszta ivóvíz alapvető fontosságú valamennyi emberi jog szempontjából; mivel 2013-ban 1 884 790 polgár írta alá a vízhez és a megfelelő és elérhető higiéniai létesítményekhez való jogról szóló „Right2Water” elnevezésű európai polgári kezdeményezést; mivel jelenleg 1

²¹ Kopernikusz légkörmonitoring szolgáltatás, „[Europe’s summer wildfire emissions highest in 15 years](#)” (Európában az elmúlt 15 évben most volt a legnagyobb mértékű a nyári erdőtüzek által okozott kibocsátás), 2022. szeptember 6.

millió uniós polgár nem jut vízhez, és 8 millióan nem rendelkeznek megfelelő higiénés körülményekkel;

- AC. mivel az aszály a hőség és a vízhiány miatt rontja az emberek életkörülményeit; mivel ez a leginkább rászorulókat aránytalanul nagy mértékben érinti; mivel az aszály által legsúlyosabban érintett európai országokban túl magas a halálozási arány; mivel az aszály megrongálja a legsérülékenyebb épületeket, és rontja az azokban lakók életminőségét;
- AD. mivel az aszály és az éghajlatváltozás egyéb hatásai a mentális egészségre is hatással vannak, erősítve az klímaszorongást, különösen a fiatalok körében;
- AE. mivel az Európai Unió Szolidaritási Alapja (EUSZA) költségvetése nem elegendő ahhoz, hogy megfelelő választ adjon a jelentős természeti katasztrófákra, és kifejezze a katasztrófa sújtotta régiókkal való európai szolidaritást;
- AF. mivel az aszályok lépcsőzetes hatásokkal járhatnak, és az aszály okozta veszteségek az EU-ban becslések szerint évi 9 milliárd eurót tesznek ki; mivel a Közös Kutatóközpont által készített elemzés szerint az aszályok európai gazdaságra gyakorolt hatása 2100-ra elérheti az évi több mint 65 milliárd eurót²²; mivel amennyiben a globális hőmérséklet meghaladja a Párizsi Megállapodás hőmérsékleti céljait, az aszályok várhatóan kétszer olyan gyakran fordulnak majd elő, az aszály által okozott abszolút veszteségek pedig Európában évente 40 milliárd euróra növekednének²³; mivel a tétlenség költségei messze meghaladják az ambiciózus éghajlat-politikai intézkedésekbe való jelenlegi beruházás költségeit²⁴;
- AG. mivel az éghajlati válság súlyosbítja a meglévő egyenlőtlenségeket; mivel az alacsony jövedelmű háztartásokat és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeket különösen súlyosan érinti az éghajlati válság, és külön támogatásra van szükségük a változó éghajlathoz való alkalmazkodáshoz; mivel meg kell védeni a munkavállalókat az éghajlati válság káros munkahelyi hatásaitól;
1. legmélyebb együttérzését és szolidaritását fejezi ki a közelmúltbeli szélsőséges időjárású események áldozatainak családjai és az elpusztult területek lakosai felé, elismerését fejezi ki továbbá a teljes munkaidős és önkéntes tűzoltók, mentők, a segítségnyújtásra irányuló erőfeszítésekben részt vevő nemzeti, regionális és helyi hatóságok, valamint a lakosság azon tagjai iránt, akik megpróbálták embereket megmenteni és megakadályozni a tűz terjedését, gyakran saját életüket kockáztatva;

---

²² A Közös Kutatóközpont hírei, „[Global warming could more than double costs caused by drought in Europe, study finds](#)” (Egy tanulmány szerint a globális felmelegedés következtében több mint kétszeresükre nőhetnek az aszály miatti költségek Európában), 2021. május 10.

²³ A Közös Kutatóközpont megállapításai [az éghajlatváltozás uniós ágazatokra gyakorolt gazdasági hatásainak előrejelzéséről, alulról felfelé építkező elemzés alapján.](#)

²⁴ A Bizottság közleménye (2020. szeptember 17.): Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása: Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” (COM(2020)0562),

2. úgy véli, hogy ezek a szélsőséges időjárási körülmények azt jelzik, hogy ambiciózusabb fellépésre van szükség az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás terén; úgy véli, hogy az EU-nak vezető szerepet kell játszania ebben a folyamatban, és valamennyi ágazatban fokoznia kell erőfeszítéseit; emlékeztet arra, hogy az uniós klímarendeleettel és a Párizsi Megállapodással, valamint a rendelkezésre álló legjobb tudományos eredményekkel összhangban az Európai Uniónak fokoznia kell éghajlat-politikai fellépését mind az éghajlatváltozás mérséklése terén – a globális felmelegedésnek az iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C alatt tartása érdekében –, mind pedig az ellenálló képesség előmozdítását célzó alkalmazkodás terén; felhívja az EU-t, hogy a rendelkezésre álló legjobb tudományos eredményeknek megfelelően aktualizálja a Párizsi Megállapodás szerinti nemzeti szinten meghatározott hozzájárulását, és az UNFCCC részes felei konferenciájának 27. ülészakáig (COP27) növelje az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére vonatkozó célkitűzését; felszólít az „Irány az 55%!” intézkedéscsomaggal kapcsolatos legambiciózusabb törekvésekre;
3. aggodalmát fejezi ki az ENSZ Környezetvédelmi Programjának a kibocsátási szakadékról szóló 2021. évi jelentésében foglalt megállapításokat illetően, különösen amiatt, hogy az elmúlt évben tett ambiciózusabb éghajlat-politikai vállalások ellenére az előrejelzések szerinti kibocsátások alapján a világ egy 2,7°C-os hőmérséklet-emelkedés felé vezető pályán halad, ha ezeket a nemzeti vállalásokat teljes mértékben végrehajtják, ami világszerte súlyos következményekkel járna; ezért sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is határozottan kötelezzék el magukat az uniós zöld megállapodás mellett, és fokozzák az éghajlatváltozás mérséklésére, az ahhoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciára irányuló uniós fellépést, különös figyelmet fordítva a szélsőséges időjárási jelenségekre;
4. azt várja, hogy a Bizottságnak a természet helyreállításáról szóló uniós jogszabályra irányuló javaslata²⁵ lehetőséget kínál az éghajlatváltozás mérséklése, az ahhoz való alkalmazkodás, a katasztrófamegelőzés és a természet helyreállítása közötti sinergiák javítására; azt várja, hogy a javaslat keretét biztosít majd az aszályokkal szemben reziliens ökoszisztémák helyreállításához, beleértve a többféle életkorú, többféle fajú fák-ból álló, biológiai sokféleséget mutató, folyamatos borítású erdők, a vizes élőhelyek, a természetes növénytakaró, az ártéri dinamikák és a táj egészére kiterjedő természetes beszívargás helyreállítását, valamint a vízgyűjtő területek rezilienciájának javítását;
5. támogatja a Bizottság azon szándékát, hogy egy uniós városzöldítési platform létrehozásával járjon hozzá az általános hűtőhatáshoz; felhívja a Bizottságot, hogy határozzon meg konkrét, ambiciózus, kötelező célokat a városi biológiai sokféleséggel, a természet-alapú megoldásokkal, az ökoszisztéma-alapú megközelítésekkel és a zöld infrastruktúrával kapcsolatban, amelyek az emberek és a vadon élő állatok számára egyaránt előnyösek lennének, és hozzájárulnának a biológiai sokféleséggel kapcsolatos átfogó célkitűzésekhez; hangsúlyozza, hogy olyan intézkedéseket kell beemlíteni, mint a zöld tetők minimális arányának meghatározása új épületek esetében, a városi

²⁵ A Bizottság 2022. június 22-i közleménye a természet helyreállításáról szóló európai parlamenti és tanács rendeletre irányuló javaslatról (COM(2022)0304)

gazdálkodás, ezen belül adott esetben a termő fák hasznosításának támogatása, a növényvédő szerek mellőzésének garantálása, valamint a műtrágyahasználat csökkentése az EU városi zöld területein, valamint a zöld terek számának a lakossággal arányos növelése;

6. felhívja a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként és azonosítsák a szélsőséges időjárási események következtében megromlott ökoszisztémákra vonatkozó rövid, közép- és hosszú távú helyreállítási intézkedéseket; kéri továbbá, hogy a vészhelyzetet követő helyreállítási tervekhez uniós iránymutatások határozzák meg az árvizek, erdőtüzek, hóhullámok vagy aszályok által okozott katasztrófák utáni helyreállítási, rehabilitációs és újjáépítési szakaszok kiemelt területeit, beleértve az ellenálló képesség növelésére és a megelőzési források, a gazdaságok és az érintett környezet újjáélesztésére vonatkozó ajánlásokat is;
7. kéri a Bizottságot, hogy biztosítson olyan iránymutatást, amelyet az érdekelt felek felhasználhatnak az emberek és az ökoszisztémák aszályokkal szembeni ellenálló képességének fokozására; hangsúlyozza, hogy a kutatás és a nyomon követés területén is összehangolt, európai szintű fellépésre van szükség a már meglévő szervezetek, például az európai aszálymegfigyelő központ, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség, a Kopernikusz veszélyhelyzet-kezelési szolgáltatása és más, ide tartozó érdekelt felek között; hangsúlyozza, hogy a finanszírozás tekintetében a KAP-pal, a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekkel és más regionális alapokkal összefüggésben kell meghatározni a megfelelő pénzügyi támogatást;
8. elismeri a földközi-tengeri országok különleges sebezhetőségét, valamint egyedi mechanizmusok és erőforrások alkalmazásának fontosságát a szélsőséges események kockázatainak és hatásainak kezelésére ezeken a területeken; kiemeli, hogy az aszály és az éghajlati válság más időjárási jelenségei a környezeti mellett társadalmi, kulturális, gazdasági és politikai hatásokkal is járnak, és növelik a társadalmi egyenlőtlenségek elmélyülésének kockázatát;
9. hangsúlyozza, hogy a természeti katasztrófák negatív hatást gyakorolnak az EU gazdasági, társadalmi és területi kohéziójára, akadályozva az Unió kohéziós politikájának végrehajtását; emlékeztet e tekintetben arra, hogy 2030-ig a kohéziós politika forrásaiból több mint 100 milliárd eurót fordítanak majd energetikai átállásra, dekarbonizációra és megújuló energiaforrásokra; elismeri az EUMSZ 174. cikkében felsorolt területek, különösen a szigetek és a hegyvidéki régiók, valamint az EUMSZ 349. cikkében felsorolt területek különleges kiszolgáltatottságát;
10. ismételten támogatását fejezi ki az uniós alkalmazkodási stratégiával kapcsolatban; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy az alkalmazkodási stratégia nem határoz meg konkrét, mérhető és időhöz kötött célokat az EU és tagállamai számára ahhoz, hogy rezilienssé váljanak az éghajlatváltozás hatásaival szemben, és emlékeztet a Parlament kötelező és számszerűsíthető célok kitűzésére irányuló felhívására; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás átfogó, ambiciózus és jogilag kötelező erejű európai keretére, beleértve a megfelelő jogalkotási eszközöket is, különös hangsúlyt helyezve a legkiszolgáltatottabb

régiókra;

11. felhívja a Bizottságot, hogy sürgősen készítsen átfogó uniós szintű éghajlati kockázatértékelést, különös figyelmet fordítva az aszályok, az erdőtüzek, az egészségügyi veszélyek, az ökoszisztéma sebezhetősége, valamint a kritikus infrastruktúrákra és hálózati csomópontokra gyakorolt hatások kockázataira annak érdekében, hogy iránymutatást nyújtson az alkalmazkodásra és a rezilienciára irányuló rövid, közép- és hosszú távú erőfeszítésekhez és prioritásként kezelje azokat; felszólít különösen arra, hogy 2023 nyaráig végezzék el a kulcsfontosságú infrastruktúra éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciájára vonatkozó uniós stressztesztet;
12. rámutat, hogy az éghajlati válság súlyosbítja a meglévő egyenlőtlenségeket; hangsúlyozza, hogy az alacsony jövedelmű háztartásokat és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeket különösen súlyosan érinti az éghajlati vészhelyzet, és külön támogatásra van szükségük a változó éghajlathoz való alkalmazkodáshoz; üdvözli azokat a tagállami szociális politikákat, amelyek megvédik a munkavállalókat az éghajlati válság káros munkahelyi hatásaitól, és ösztönzi a tagállamokat, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást építsék be munkaügyi és szociális politikáikba;

A polgári védelem és vészhelyzeti reagálás

13. hangsúlyozza az uniós polgári védelmi mechanizmus továbbfejlesztésének és teljes körű alkalmazásának fontosságát az erdőtüzekkel és más természeti katasztrófákkal kapcsolatban; felhívja a Bizottságot, hogy az új uniós alkalmazkodási stratégiával összhangban gyűjtse össze és a tagállamok körében terjessze az azzal kapcsolatos ismereteket, hogy miként lehet az erdőket felkészíteni a jelenlegi és várható éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra; felkéri a Bizottságot, hogy a megelőző intézkedések támogatása érdekében a továbbfejlesztett Kopernikusz-termékek és más távérzékelési adatok alapján készítsen az erdőtüzekkel kapcsolatos kockázatértékeléseket és térképeket; kiemeli az uniós polgári védelmi mechanizmus megerősítésének fontosságát a megfelelő erdőtűzoltási kapacitások biztosítása érdekében az EU-ban;
14. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel az új állandó rescEU-flotta létrehozását, és sürgeti őket, hogy biztosítsanak elegendő finanszírozást ehhez, és a lehető leghamarabb bővítsék ki a meglévő európai szezonális biztonsági hálót;
15. aggodalommal veszi tudomásul a jelenlegi uniós szintű katasztrófaelhárítási keret korlátait, amely a tagállamok által előzetesen rendelkezésre bocsátott reagálási erőforrások önkéntes összevonásán alapul; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az egyre gyakoribb és súlyosabb éghajlati katasztrófák fényében vizsgálják meg az EU katasztrófareagálási képessége és hatásköre kiterjesztésének lehetőségét, nevezetesen egy állandó uniós polgári védelmi erő létrehozása révén;
16. felszólít a rescEU keretében jelenleg működő önkéntes tűzvédelmi tartalék bővítésére, és felszólítja a tagállamokat, hogy fontolják meg nemzeti tűzoltóságaik egy részének

európai tartalékba helyezését; kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő cselekvési tervet az EU reagálási képességeinek növelésére;

17. támogatja a polgári védelmi eszközök új közös közbeszerzések révén történő korszerűsítését annak érdekében, hogy a felszerelések, valamint a földi és légi eszközök jobban igazodjanak a különböző uniós területek földrajzi jellemzőihez;
18. kéri, hogy az idén nyáron Görögországban működő kísérleti program sikere alapján erősítsék meg a tűzoltók időszakos előzetes elhelyezését az erdőtüzek sújtotta területeken;
19. felhívja a tagállamokat, hogy növeljék a kutatásba és az innovációba történő beruházásokat, és támogassák egy európai kiválósági központ létrehozását a polgári védelem területén, különösen a tűz elleni küzdelemben és a válságkezelésben részt vevő alkalmazottak képzésének előmozdítása, valamint a bevált gyakorlatok cseréjének ösztönzése érdekében;
20. emlékeztet arra, hogy az EUSZA-t több alkalommal módosították hatályának kiterjesztése érdekében, és hogy az EUSZA 2022. évi költségvetési sorát a természeti katasztrófák számának növekedése miatt már teljes mértékben igénybe vették; felszólít az EUSZA költségvetésének jelentős növelésére annak érdekében, hogy segítsék a régiókat az éghajlatváltozás hatásainak előrejelzésében és enyhítésében, és hogy az EUSZA alkalmazási körét terjesszék ki oly módon, hogy az a köz- és magáninfrastruktúráknak az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóbb helyreállítására vagy új infrastruktúrák építésének támogatására is felhasználható legyen; kiemeli, hogy egyes természeti katasztrófák súlyossága egyes esetekben ember által előidézett tényezők eredménye, ideértve a folyami árterületeken vagy a földcsuszamlásnak kitett területeken történő lakás- és infrastruktúraépítéshez vezető felelőtlen területrendezést; megismétli e tekintetben, hogy az EUSZA keretéből nyújtott térítések során előnyben kell részesíteni a nagyobb rugalmasságot és fenntarthatóságot az ökoszisztéma-alapú megoldások (pl. újraerdősítés, élőhelyek helyreállítása, földrengésbiztos újjáépítés) finanszírozása révén;
21. rámutat arra, hogy alapvető fontosságú, hogy a segélyeket és forrásokat a lehető leggyorsabban, legkönnyebben és legrugalmasabban juttassák el az érintett régiókhoz, és hangsúlyozza, hogy az EUSZA, az uniós polgári védelmi mechanizmus, az Európai Regionális Fejlesztési Alap éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó komponense és a területi együttműködési programok közötti szinergiák elengedhetetlenek egy átfogó reagálási és rezilienciacsomag létrehozásához;
22. felkéri a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a civil társadalom részvételét az aszály és az éghajlatváltozás következményeinek megelőzésében és kezelésében; felkéri a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a polgári szerepvállalásra vonatkozó európai kezdeményezésre, és mozdítsa elő a katasztrófákra való reagálással kapcsolatos önkéntes kezdeményezéseket;

Mezőgazdaság

RC\1263084HU.docx

15/23

PE733.863v01-00 }
PE734.575v01-00 }
PE734.577v01-00 }
PE734.587v01-00 }
PE734.588v01-00 }
PE734.589v01-00 } RC1

23. felhívja a Bizottságot, hogy teljes körűen mérje fel, hogy a folyó évben a tartós aszály milyen hatást gyakorol az EU élelmiszer-termelésére és a lakosság élelmiszer-ellátására az előttünk álló télen; felhívja továbbá a Bizottságot és a Tanácsot, hogy vizsgálják meg, milyen korrekciós intézkedéseket lehet hozni, és milyen támogatást lehet nyújtani annak biztosítása érdekében, hogy a hőség és az aszály okozta károk miatt termelési veszteségeket elszenvedő elsődleges élelmiszertermelők haladéktalanul újraindíthassák az alapvető élelmiszerkészletek új termelési ciklusait;
24. hangsúlyozza, hogy a rövid távú szemléleten túlmutató intézkedéseket kell hozni és enyhíteni kell a jelenlegi válságot; hangsúlyozza, hogy az EU-nak folytatnia kell élelmiszerrendszereinek átalakítását annak érdekében, hogy azok hosszú távon ellenállóbbá váljanak;
25. felkéri az EU-t és tagállamait, hogy fektessenek be a kutatásba és az innovációba az aszályval és az éghajlatváltozással szemben ellenállóbb fajták és gyakorlatok bevezetésének megkönnyítése érdekében;
26. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy hajtsák végre a KAP nemzeti stratégiai terveit a mezőgazdaság vízhatékonyságának növelése céljából, a vízhasználat csökkentése és az aszályokkal szembeni ellenálló képesség fokozása érdekében, továbbá hogy ugyanakkor összességében csökkentse a hidromorfológiai nyomást, figyelembe véve a fenntartható mezőgazdasági vízhasználatról szóló számvevőszéki különjelentés megállapításait; üdvözli az új ökörendszerek bevezetését, amelyek várhatóan megkönnyítik a reziliensebb és környezetbarátabb mezőgazdaságra való átállást;
27. felkéri az EU-t és a tagállamokat, hogy növeljék a mezőgazdasági kockázatok megelőzésére és kezelésére szánt mezőgazdasági támogatások arányát, valamint hogy vegyék fontolóra az állami klímabiztosítási rendszerek alkalmazásának kiterjesztését; felhívja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az ezzel és más enyhítő intézkedésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét;
28. felhívja továbbá a Bizottságot, hogy határozza meg a mezőgazdasági üzemek támogatására szolgáló pénzügyi forrásokat, amelyekből kompenzálhatók az aszály okozta károkból vagy az éghajlati vészhelyzet miatti egyéb eseményekből eredő veszteségek, ösztönözze jobban az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát és a fenntarthatóságot, és biztosítsa, hogy ez a válság ne végződjön mezőgazdasági üzemek végleges bezárásával;
29. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként a stratégiai takarmányfajtákból és élelmiszerekből álló, kiegyenlítő készletek létrehozását mint az aszály legkárosabb vonatkozásai – többek között az egymást követő évek jelentős hozamingadozásai – enyhítésének egyik eszközét, és felhívja a Bizottságot, hogy ezzel foglalkozzon nemzetközi szinten oly módon, hogy az éghajlatváltozás mezőgazdaságra és élelmiszer-ellátásra gyakorolt hatásaival szemben alkalmazható egyik stabilizáló eszközként bevezeti az élelmiszer-tárolást;

30. hangsúlyozza, hogy hatékonyabb és célzottabb mezőgazdasági öntözőrendszerekre,

víztároló kapacitásra és az öntözési igények átfogó újrakalibrálására van szükség a vízkészletek fenntartható felhasználásának elérése érdekében; emlékeztet arra, hogy az öntözési és víztárolási kapacitásba történő beruházások csak akkor támogathatók, ha vízmegtakarítást eredményeznek; hangsúlyozza, hogy prioritásként kell kezelni az ökoszisztémák helyreállításába és az agroökológiára átálló termelési módszerekbe történő beruházásokat;

31. tudomásul veszi az új KAP-reform keretében hozott döntést az öntözési beruházásokra vonatkozóan azokon a területeken, ahol a víztestek állapota nem éri el a „jó” minősítés szintjét; felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék az olyan beruházásokat ezeken a területeken, amelyek vízmegtakarításhoz vezetnek oly módon, hogy kezelik a strukturális vízhiányt és csökkentik a vizekre gyakorolt hatásokat;
32. sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy támogassák a felszíni, illetve felszín alatti vizeket nem használó öntözőrendszerek – például az esővíz-tárolás és a szennyvíz-újrahasznosítás – bevezetését az általános vízfelhasználás csökkentésére irányuló erőfeszítésekkel együtt; kéri a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb tisztázza a KAP keretében végrehajtott öntözési beruházásokra vonatkozó új uniós rendelkezések értelmezését az esetleges bizonytalanságok kiküszöbölése érdekében; kéri a Bizottságot, hogy javítsa a tagállamoknak szóló, az új KAP stratégiai tervei szerinti öntözési beruházásokra vonatkozó meglévő iránymutatásokat;
33. kiemeli, hogy az agroökológia, az agrárerdészet és az ökológiai termelési rendszerek pozitív szerepet játszanak a vízmennyiség és -minőség megőrzésében azáltal, hogy növelik az erőforrás-felhasználás hatékonyságát és a körforgást, valamint a ráfordítások csökkentése és a termelés diverzifikálása révén javítják a mezőgazdasági üzemek ellenálló képességét, és ezáltal megosztják a kockázatot, ami különösen fontos a teljes terméskiesés elkerülése szempontjából; emlékeztet arra, hogy a sövények és fák ültetése, a talajtakarás biztosítása, a túllegeltetés elkerülése, a talajtömörödés csökkentése, valamint a talaj szervesanyag- és humuszsztintjének növelése hasznos a mezőgazdasági termelők számára;
34. hangsúlyozza, hogy tekintettel az elmúlt hónapok szélsőséges éghajlati eseményeire, mielőbb végre kell hajtani „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiát és a biológiai sokféleségre vonatkozó stratégiát annak érdekében, hogy környezetbarátabb és fenntarthatóbb mezőgazdasági ágazat jöjjön létre, figyelembe véve a mezőgazdasági termelés különböző típusainak eltérő éghajlati hatásait; ezért sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is határozottan kötelezzék el magukat az uniós zöld megállapodás mellett, és fokozzák az éghajlatváltozás mérséklésére, az ahhoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciára irányuló uniós fellépést, különös figyelmet fordítva a szélsőséges időjárási jelenségekre;
35. hangsúlyozza a talaj egészségének fontosságát a vízmegtartás és -szűrés szempontjából; felhívja a Bizottságot, hogy tegye a 2023-ban közzéteendő uniós talajegészségügyi jogszabálytervezet kulcsfontosságú pillérévé a vízmegtartást és a szűrőképességet, valamint a talajnedvességet; hangsúlyozza, hogy a tőzeglápok szénelnyelőként hatalmas potenciállal rendelkeznek, és jelentős szerepet játszanak a vízszűrésben, valamint az

árvizek, aszályok és erdőtüzek által okozott károk enyhítésében;

36. kéri, hogy 2030-ra tűzzék ki az EU-ban a talajdegradáció-semlegességre vonatkozó uniós célkitűzést annak biztosítása érdekében, hogy az ENSZ fenntartható fejlődési céljai szerinti megfelelő cél az EU-ban teljes mértékben teljesüljön, mivel az EU jelenleg nem halad jó úton a fenntartható fejlődési célok elérése felé, amint azt a Számvevőszék elsvatagosodásról szóló 2018. évi különjelentése is kiemeli;
37. hangsúlyozza a mezőgazdasági termelők felelősségét a talaj- és vízkészletek jó állapotának megőrzésében, valamint a karbonszállítási gyakorlatok fokozásának szükségességét; ezért sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az új ökoszisztémák és a karbonszállítás kialakítása révén mozdítsák elő ezeket a gyakorlatokat, amelyeknek más környezetvédelmi elemeket, például a vízgazdálkodást is integrálniuk kell a termelők ösztönzőinek fokozása érdekében; üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy javaslatot terjeszt elő a fenntartható szénkörforgás tanúsításáról;
38. kiemeli, hogy fel kell gyorsítani a felszín alatti és felszíni vizek szennyezésének csökkentését, különösen a nitrátok és a növényvédő szerek által okozott szennyezés csökkentését;
39. kéri, hogy az aszályok, árvizek, hőhullámok és hatásaik megelőzésével és enyhítésével kapcsolatos valamennyi kezdeményezés és cselekvés teljes mértékben vegye figyelembe a természeti környezetet, különösen az erdőket, valamint a biológiai sokféleséget és az ökoszisztéma-szolgáltatásokat;

Erdőtüzek

40. felszólít az erdőtüzekre való integrált reagálásra annak érdekében, hogy megvédjék az EU erdőit a szélsőséges éghajlati események által okozott pusztítástól; hangsúlyozza, hogy világszerte növekszik a nagy kiterjedésű tüzek intenzitása és gyakorisága; aggodalmát fejezi ki a tűzveszélyes területek várható növekedése és a tűzveszélyes időszakok meghosszabbodása miatt, amely a legtöbb európai régiót érinti, különösen a magas kibocsátás jellemezte forgatókönyvek esetében; emlékeztet arra, hogy a nagy biodiverzitású erdőkkel rendelkező, változatos táj nagyobb védőbástyát vagy természetes gátat jelent a nagy kiterjedésű és ellenőrizhetetlen erdőtüzekkel szemben;
41. hangsúlyozza, hogy a változatos erdők helyreállítása és újraerdősítése elősegítené a tüzek megelőzését és megfékezését; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás erdőkre gyakorolt hatásainak kezelése érdekében több erőforrásra, valamint az erdőtüzek tudományos alapú kezelésére és kapacitásépítési támogatásra van szükség tanácsadói szolgáltatások révén; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy jobban mozdítsák elő és használják ki az integrált tűzvédelmi koncepciót, és megjegyzi, hogy ehhez a tagállamokban jobb szabályozási kapacitásra, a közszolgáltatások megerősítésére, valamint célzott támogatásra és fokozott együttműködésre lehet szükség a katasztrófamegelőzés, felkészültség és reagálás terén;
42. aggodalmát fejezi ki az erdőtüzek kiváltotta füstviharfelhő-képződés kockázata,

valamint a sztratoszférára és az ózonrétegre gyakorolt káros hatás miatt; ezért kéri, hogy a lehető legnagyobb mértékben csökkentsék a szándékos tűzgyújtást és faégetést az erdőkben;

43. felhívja a figyelmet az erdőtüzek és a kapcsolódó légszennyezés egészségügyi hatásaira, és aggodalmát fejezi ki a Meteorológiai Világszervezet (WMO) előrejelzése miatt, amely szerint ezek gyakorisága várhatóan nőni fog, még egy alacsony kibocsátási forgatókönyv megvalósulása esetén is²⁶; megjegyzi, hogy a bolygó felmelegedésével az erdőtüzek gyakorisága és a kapcsolódó légszennyezés várhatóan még egy alacsony kibocsátási forgatókönyv megvalósulása esetén is nőni fog, és megjegyzi, hogy ez az emberi egészség károsításán túl az ökoszisztémákra is hatással lesz, mivel a szennyező anyagok a légkörből visszahullva felhalmozódnak a földfelszínen; rámutat, hogy az éghajlati válság csökkenti a biológiai sokféleséget és az ökoszisztémák rezilienciáját, és ennek közegészségügyi következményei is vannak, és ezért kitart az „Egy az egészség” koncepció fontossága mellett;
44. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák erdőink folyamatos védelmét, és védjék meg a földterületeket attól, hogy erdőtüzeket követően nem erdős területté minősítsék át azokat, mivel ez ösztönözheti a szándékos gyújtogatást azzal a céllal, hogy a földterületet a tűzvész előtt nem engedélyezett egyéb célokra használhassák; felhívja a Régiók Bizottságát és az Európai Bizottság szolgálatait, hogy biztosítsák az együttműködést a helyi hatóságokkal, és vizsgálják meg a földterületek erdőtűz utáni átminősítésének történetét;
45. kéri, hogy vizsgálják felül az energiatermékek és a villamos energia adóztatásáról szóló 2003/96/EK tanácsi irányelvet²⁷ annak érdekében, hogy mentességet vezessenek be a tűzoltók számára feladataik ellátása során az energiatermékekre kivetett belső fogyasztási adó alól;

A Víz

46. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy átfogó uniós vízügyi stratégiát, amely magában foglalja egy európai vízügyi konferencia tagállamok részvételével történő megszervezését a transznacionális közös vízgyűjtők kezelésére vonatkozó iránymutatások gyors kidolgozása érdekében, különösen többéves aszályok esetén, valamint a vízhasználatok kiegyensúlyozott rangsorolásának biztosítása érdekében;
47. felhívja a Bizottságot, hogy koordinálja az átfogó regionális vagy nemzeti tervek kidolgozását a kutaktól a végső felhasználásig annak érdekében, hogy kezelni lehessen a rossz minőségű vagy rosszul karbantartott infrastruktúra miatti vízfolyást és -szivárgást – többek között a medencék, a városok és a gazdaságok szintjén –, és hogy e

---

²⁶ Meteorológiai Világszervezet, [„WMO Air Quality and Climate Bulletin highlights impacts of wildfires” \(A Meteorológiai Világszervezet levegőminőségi és éghajlati hírlevele kiemeli az erdőtüzek hatását\)](#), 2022. szeptember 7.

²⁷ A Tanács 2003/96/EK irányelve (2003. október 27.) az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.).

célból ossza meg a bevált gyakorlatokat;

48. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamok fokozott erőfeszítéseit a víz-újrafelhasználási technikák, a víztakarékos öntözési technológiák és gyakorlatok, a zöldtetős technológiák, valamint az intelligens zuhanyzók és WC-k használatának növelésére a vízágazatban, beleértve az ellátást, a szennyvíz- és esővízelvezetést, valamint az ipari, lakossági és kereskedelmi vízciklusok és alkalmazások egészét; felszólít a jelenlegi jogszabályok módosítására annak érdekében, hogy ösztönözzék a víz újrafelhasználását a nagy vízfelhasználású iparágakban a legszigorúbb minőségi kritériumok betartása mellett, valamint az irodákban és a háztartásokban a szürkevíz újrafelhasználásával; emlékeztet arra, hogy a vízgazdálkodás alapvető fontosságú az éghajlatváltozás negatív hatásainak minimalizálása, a víz- és élelmezésbiztonság és a biológiai sokféleség védelme, valamint az egészséges talajok támogatása érdekében;
49. rámutat arra, hogy az energiaágazat a nagy vízfogyasztó Európában, és hogy maga a vízágazat is sok energiát használ fel a vízkivételhez, a szivattyúzáshoz, a fűtéshez, a hűtéshez, a tisztításhoz és a sótalánításhoz; rámutat az alacsony vízszintnek az energiaágazatra és egyes iparágakra gyakorolt hatására; kiemeli, hogy a hatékonyabb vízfelhasználás közvetlen hatással lehet az energiafogyasztás csökkentésére és az éghajlatváltozásra;
50. hangsúlyozza, hogy a polgárokat be kell vonni a vízgazdálkodásba; ösztönzi a tagállamokat, hogy az irányelvvel összhangban hozzanak intézkedéseket a veszélyeztetett és marginalizált csoportoknak szánt vízhez való hozzáférés biztosítására, és tegyenek további lépéseket a csapvízzel való ellátás biztosítása érdekében; emlékeztet az államok azon kötelezettségére, hogy biztosítsák az ivóvízhez való emberi jogot, különösen hóhullámok idején és aszályos időszakokban, ami magában foglalja például részvételi mechanizmus létrehozását, beleértve a szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezés végrehajtását a nagyléptékű energia-infrastruktúra és a nyersanyag-kitermelő iparágak vonatkozásában; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy szisztematikusan elismerjék az ivóvízhez való szokásjogot, és hogy az emberi jogok megsértése esetén (panaszkezelési mechanizmus révén) jogorvoslattal lehessen élni;

Nemzetközi és szociális dimenzió

51. hangsúlyozza, hogy Európa-szerte sokan élnek elavult és leromlott lakásokban és nem kielégítő életkörülmények között, ami még kiszolgáltatottabbá teszi őket a szélsőséges időjárás jelenségek hatásaival szemben;
52. hangsúlyozza, hogy sürgősen fokozni kell a globális fellépést mind az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése, mind az alkalmazkodóképesség növelése, a reziliencia megerősítése és az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottság csökkentése érdekében, amint azt a 2022-ben elfogadott glasgow-i éghajlati paktum is kiemeli; felhívja az EU-t, hogy játsszon aktív szerepet az alkalmazkodásra vonatkozó globális cél meghatározásának folytatásában és annak biztosításában, hogy teljesüljön az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozására vonatkozó cél,

beleértve az éghajlatváltozás mérséklésének és az ahhoz való alkalmazkodásnak a finanszírozása közötti egyensúly biztosítását is; felhívja továbbá az EU-t, hogy aktívan vegyen részt a sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretben annak érdekében, hogy konkrét intézkedéseket hozzon a fejlődés eredményeinek a természeti katasztrófák kockázataival szembeni védelme érdekében;

53. emlékeztet arra, hogy a munkavállalók egészségvédelme és biztonsága uniós hatáskörbe tartozik, és hogy a 89/391/EGK irányelvvel²⁸ összhangban a munkavállalókat meg kell védeni minden kockázattól, beleértve az újonnan felmerülő kockázatokat is; felszólítja a Bizottságot, hogy alaposan és sürgősen értékelje az éghajlatváltozás munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot érintő új és újonnan felmerülő kockázatait, hogy jobban megvédje a munkavállalókat a magasabb hőmérséklettel, a természetes UV-sugárzással és más kapcsolódó és biztonsági veszélyekkel szembeni kitettségtől, különösen az építőiparban, a mezőgazdaságban és a közszolgáltatásokban; rámutat, hogy a nemek szerint megkülönböztetett szerepek is azt okozzák, hogy a nők és a férfiak különböző mértékben vannak kitéve az éghajlatváltozás hatásainak, és hogy az éghajlatváltozás hatásai súlyosbítják a nemek közötti egyenlőtlenségeket;
54. emlékeztet arra, hogy a tagállamoknak törekedniük kell a munkával összefüggő halálesetekre vonatkozó „zéró-elképzelés” megközelítésének kialakítására, összhangban az EU 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretével; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a munkájuk során rákkeltő anyagoknak fokozottan kitétt valamennyi vészhelyzetben dolgozó munkavállaló, köztük a tűzoltók munkahelyi egészségvédelmét és biztonságát; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a veszélyhelyzetre való reagálással foglalkozók rendszeres biztonsági és kockázatkezelési képzést kapjanak, valamint hogy a tagállamok nemzeti munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiáin belül biztosítsanak megfelelő védőfelszereléseket és -anyagokat; felhívja a Bizottságot, hogy felügyelje ezen intézkedések végrehajtását;
55. legmélyebb együttérzését fejezi ki az éghajlati válság halálos hatásai által sújtott pakisztáni néppel, és elismeri, hogy Pakisztán nagyon kis mértékben járul hozzá az éghajlati válsághoz; megállapítja, hogy az EU első körben 1,8 millió eurót különített el humanitárius segítségnyújtásra az árvizek áldozatai számára, de elismeri, hogy ez nem áll arányban az érintett emberek és közösségek szükségleteinek megfelelő kielégítésével;
56. hangsúlyozza az előrelépés fontosságát a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend teljes körű végrehajtása terén; üdvözli a fenntartható fejlődéssel foglalkozó magas szintű politikai fórumon idén nyáron elfogadott miniszteri nyilatkozatot, amely megállapítja, hogy az aszályok és az árvizek olyan globális dimenzióval rendelkező kihívások, amelyeket a fejlődő országok, valamint a

---

²⁸ A Tanács 89/391/EGK irányelve (1989. június 12.) a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről (HL L 183., 1989.6.29, 1. o.)

kiszolgáltatott helyzetben lévők, különösen az őslakos népek és a helyi közösségek éreznek meg leginkább; emlékezteti a fejlett országokat arra, hogy szolidaritást kell tanúsítaniuk a fejlődő országok, különösen a legkiszolgáltatottabbak iránt;

57. emlékeztet arra, hogy a 2021–2030-as időszak az ökoszisztéma-helyreállítás ENSZ-évtizede, és elvárja, hogy a természet helyreállítása fémjelezze ezt az évtizedet az EU-ban; ösztönzi a Biológiai Sokféleség Egyezmény valamennyi részes felét, hogy sürgősen hajtsanak végre természet-helyreállítási intézkedéseket területükön;
58. megállapítja, hogy a világ országait súlyos és rekordméretű aszályok is sújtották, többek között soha nem látott méretű aszály volt Kínában; szorgalmazza a szorosabb együttműködést a nemzetközi partnerekkel az aszályok, az erdőtüzek és az éghajlatváltozás egyéb hatásai kérdésével kapcsolatban; felhívja az EU-t, hogy az ismeretek cseréje és az aszálykezelés kölcsönös javítása érdekében törekedjen e területeken – többek között a COP27 alkalmával is – a fokozott párbeszédre;
59. hangsúlyozza, hogy a korai előrejelző rendszerek döntő fontosságúak a hatékony alkalmazkodás szempontjából, különösen az erdőtüzekkel és áradásokkal összefüggésben, azonban a világ jelentős része számára ilyen rendszerek nem állnak rendelkezésre; támogatja a WMO korai előrejelző szolgáltatásokkal kapcsolatos kezdeményezését, és reméli, hogy azt gyorsan végrehajtsák annak érdekében, hogy minél több emberéletet mentsenek meg az éghajlati válság hatásaitól; ösztönzi a tagállamokat, hogy osszák meg egymással a korai előrejelző rendszer technológiáját;
60. hangsúlyozza, hogy az ENSZ szerint az Afrika szarván tapasztalható aszály 22 millió embert tett ki az éhezés veszélyének; megállapítja, hogy az EU-n kívüli országokban az éghajlati válság és a geopolitikai erők tovább súlyosbítják az élelmiszerhez való hozzáféréssel és az éhezéssel kapcsolatos problémákat; felhívja az EU-t, hogy kezelje prioritásként az emberi jogokon alapuló és koherens élelmezés- és táplálkozásbiztonsági politikákat; rámutat arra, hogy az éghajlati válság világszerte súlyosbítja a humanitárius válságokat, különösen Afganisztánban, ahol az aszály hozzájárul 20 millió afgán élelmiszertől való megfosztásához;
61. hangsúlyozza, hogy az EU-nak készen kell állnia az éghajlatváltozás okozta kényszerű elvándorlásra, és elismeri, hogy megfelelő intézkedéseket kell hozni az éghajlatváltozás következményei által veszélyeztetett lakosság emberi jogainak védelme érdekében; úgy véli, hogy az ilyen lakóhelyelhagyást nemzetközi szinten kell kezelni; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nemzetközi fórumokon és az EU külső fellépéseiben egyaránt működjenek együtt az éghajlatváltozás okozta lakóhelyelhagyás és migráció kezelésére szolgáló nemzetközi keret kidolgozásában; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt azon személyek támogatása érdekében, akik lakóhelyük elhagyására kényszerültek az éghajlatváltozás miatt, és akik már nem tudnak lakóhelyükön élni; hangsúlyozza, hogy az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága úgy határozott, hogy a menedékkérők kitoloncolásának mérlegelésekor az államoknak figyelembe kell venniük a származási országban tapasztalható éghajlati válság emberi jogi hatásait;

62. felszólít az oktatásba és az európai polgárok természeti katasztrófákkal kapcsolatos tudatosságának növelésére irányuló beruházások növelésére; kéri, hogy a természeti katasztrófák csökkentésének világnapját látható uniós kezdeményezésekkel népszerűsítsék;

o

o o

63. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányának és parlamentjének.